

گزارش برگزاری مراسم تقدیر از هنرمندان ژاپنی و ایرانی در سفارت جمهوری اسلامی ایران در توکیو

هنرمندان گروه دازل شرکت کننده در جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر در سال ۱۳۹۰ موفق به دریافت ۲ تندیس جشنواره و ۲ دیپلم افتخار و نیز جایزه نقدی شدند، ولی به دلیل تعجیل در بازگشت به ژاپن موفق به دریافت جوایز نگردیدند. کار اهدای جوایز و تجلیل از این هنرمندان در روز یکشنبه ۱۳۹۱/۴/۴ در محل رایزنی فرهنگی صورت پذیرفت. در این مراسم حجه الاسلام حاج ابراهیم ساوادا از دانشگاه المصطفی و نماینده مجمع جهانی اهل البیت، حجه الاسلام حسینی رامشه روحانی اعزامی از ایران و جمعی از دانشجویان دوره دکتری شاغل به تحصیل در دانشگاه‌های توکیو حضور داشتند. سرکار خانم تسونادا هنرمند خط نستعلیق فارسی و مدیر عامل انجمن خوشنویسی ایرانی - ژاپنی و چند تن از شاگردان ایشان نیز از جمله شرکت کنندگان در مراسم بودند.

اجرای برنامه به ترتیب زیر صورت گرفت:

- ۱- سخنرانی رایزن فرهنگی با ترجمه همزمان ژاپنی ۲- قرائت پیام استاد ایرانی نقاشی مینیاتور فرشچیان از آمریکا در مراسم
- ۳- سخنرانی آقای هاسه گاوا از گروه دازل ۴- نمایش کلیپ برنامه گروه دازل در ایران ۵- سخنرانی آقای موری یاما معاون گروه گوان ۶- پخش کلیپ سفرنامه گروه گوان به اصفهان و تهران ۷- اجرای دف توسط یکی از دانشجویان دکتری شاغل به تحصیل در توکیو
- ۸- اهدای جوایز ۹- بازدید از آثار نقش برجسته، نقاشی، معرق و صنایع دستی به نمایش گذاشته شده در محل رایزنی فرهنگی.

آقای هاسه گاوا تاتسویا مدیر گروه حرکات موزون Dazzle و متخصص طراحی و اجرای حرکات موزون در قسمتی از سخنرانی خود گفتند: حرکات موزون دلیل سفر من به ایران بود. حقیقتاً تا قبل از اینکه به ایران بروم نظر مثبتی به ایران نداشتم. این امر در اثر اطلاعاتی بود که در مورد ایران شنیده بودم... اغراق نیست اگر بگویم که بعد از اینکه از ایران برگشتیم نظر ما درباره ی ایران ۱۸۰ درجه تغییر پیدا کرده بود. مهربانی مردم ایران ما را کاملاً تحت تاثیر قرار داده است، زیرا هرگاه مشکلی برای ما پیش می‌آمد مردم ایران به کمک ما می‌آمدند و این صحنه بارها و بارها تکرار شد.

پیام سفیر جدید ژاپن در ایران جناب آقای کوچی هانهدا

اینجناب «کوجی هانهدا» هشتم که به عنوان سفیر فوق‌العاده و تام‌الاختیار ژاپن در ایران جدیداً به این سمت منصوب شده‌ام. این اولین ماموریت کاری اینجناب در ایران می‌باشد. مشاهده طبیعت زیبای فراتر از حد تصورم و همچنین برخورد با مردمانی مهربان و فرهنگ دوست، اولین برداشت اینجناب نسبت به کشور ایران است.

رابطه دوستانه بین ایران که در قسمت میانی جاده ابریشم واقع شده است و ژاپن که در خاور دور و در انتهای این جاده قرار دارد، به زمان‌های گذشته مربوط می‌شود. با وقوع زلزله عظیمی که در ماه مارس سال ۲۰۱۱ میلادی در ژاپن رخ داد، دولت ایران همبستگی و وحدت خود را با حمایت و ارسال کمک‌هایی به مناطق آسیب دیده و همچنین طبخ و سرو غذا توسط سفارت ایران در توکیو در مناطق زلزله زده، نشان داد. در زلزله‌ای که در ماه اوت سال جاری در آذربایجان شرقی رخ داد ژاپن نیز کمک‌های فوری خود را به ارزش ۱،۳۵۰،۰۰۰ دلار به مناطق آسیب دیده ایران اهدا نمود که اینها بیانگر روابط دوستانه ژاپن و ایران می‌باشد.

در زمینه فرهنگی نیز تبادلات فعالانه‌ای تا به حال صورت گرفته است. برای مثال در ژاپن «نمایشگاه ایران» و «نمایشگاه فرش» برگزار شد که برگزاری این نمایشگاه‌ها حاکی از علاقه سرشار ایرانیان در زمینه هنر می‌باشد و در ایران نیز در ماه اکتبر سال جاری هفته فرهنگی ژاپن برگزار شد و نوازندگان سازهای سنتی «شامیسن» و «شاکوهاچی» از ژاپن به ایران دعوت شدند که طی این هفته فرهنگی علاقه وافر ایرانیان را نسبت به فرهنگ ژاپن شاهد بودیم.

در زمینه بورسیه تحصیلی با توجه وضعیت دشوار مالی، تعداد دانشجویانی که توسط کشور ژاپن بورس می‌شوند هر سال کاهش می‌یابد. ولی با این وجود تعداد دانشجویانی که توسط این سفارت از ایران بورس تحصیلی می‌گیرند بیشترین تعداد را بین کشورهای خاورمیانه و آفریقای به خود اختصاص داده‌اند. من خوشحال هستم که تعداد زیادی از ایرانی‌ها در ژاپن تحصیل نموده و الان نیز در صف اول محافل مختلف قرار دارند.

اساس روابط دوستانه بین دو کشور ایران و ژاپن، تک تک مردم دو کشور بوده، و همه اعضای انجمن فارغ التحصیلانی که به کشور خود بازگشته‌اند، در همه قسمت‌ها اعم از سازمان‌های دولتی و خصوصی، می‌توانند پل ارتباطی بسیار مهم بین دو کشور برقرار نمایند.

بنده نیز از این پس تمام تلاش خود را در پیشبرد روابط دو کشور انجام خواهم داد و در این مسیر از همه شما درخواست می‌نمایم تا مرا یاری نمایید.

تبریک و آرزوی موفقیت

در پی پایان دوره ماموریت کاری جناب آقای کن ایچی کومانو، جناب آقای کوچی هانهدا به عنوان سفیر جدید تام‌الاختیار دولت ژاپن در ایران مشغول به کار شدند. بخشی از سوابق ایشان به شرح زیر است:

ورود به وزارت خارجه ژاپن در سال ۱۹۷۹، سفیر دائم ژاپن در سازمان ملل در سال ۲۰۰۳، معاون مدیر کل وزارت خارجه در اداره امور آمریکای شمالی در سال ۲۰۰۷، معاون مدیرکل دفتر سیاست خارجی و سفیر امور مربوط به سازمان ملل در سال ۲۰۰۹، مدیرکل ستاد همکاری‌های بین‌المللی صلح در سال ۲۰۱۰، و سرانجام در اکتبر سال ۲۰۱۲ و در سن ۵۶ سالگی به عنوان سفیر فوق‌العاده و تام‌الاختیار ژاپن در ایران. بدین‌وسیله آغاز به کار ایشان در مسئولیت جدید را تبریک گفته و امیدواریم که ایشان زمینه ساز شکوفایی و تحکیم هرچه بیشتر پیوندهای فرهنگی، علمی، اجتماعی و اقتصادی دو کشور دوست دیرین، ایران و ژاپن باشند. انجمن دانش‌آموختگان مونیو کاکاوشو ضمن گرامی داشت مقدم ایشان به ایران اسلامی، برایشان آرزوی سلامتی و موفقیت دارد.

گزارش اولین سمپوزیوم نانو تکنولوژی جمهوری اسلامی ایران در ژاپن

نخستین سمپوزیوم نانو تکنولوژی ایران در ژاپن در تاریخ ۲۳ سپتامبر ۲۰۱۲ در توکیو برگزار شد. این گردهم‌آیی با حضور بیش از ۵۰ تن از دانشمندان، اساتید و محققین طراز اول دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی ایران و ژاپن برگزار گردید. هدف از این نشست بررسی و رایزنی پیرامون حل مسائل بزرگ بشریت از قبیل درمان بیماری‌های صعب‌العلاج، تصفیه آب آشامیدنی، انرژی‌های تجدید پذیر، پاک و سازگار با محیط زیست بوده است.

در این نشست ابتدا آقای دکتر یوسفی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، به مهمانان خیرمقدم گفته و اهداف و برنامه‌های نشست را تبیین نمود. سپس سفیر جمهوری اسلامی ایران در ژاپن، جناب آقای دکتر نظراهارى، به سخنرانی پرداخته و با اشاره به پیشینه همکاری‌های علمی دوجانبه جهت همکاری‌های بیشتر میان مراکز تحقیقاتی و صنعتی دو کشور اعلام آمادگی نمود.

سپس مدعوین علمی مراسم به اعلام دیدگاه‌های خود پرداختند. پروفسور کانزو ناگاساوا، یکی از متخصصین در زمینه‌ی نانودارو در ژاپن سخنران بعدی بودند که در رابطه با DNA الیگومری و شیمی درمانی سرطان صحبت نمودند. از آنجا که یکی از موضوعات محوری سمپوزیوم جستجوی راه‌حلهایی برای انرژی‌های سبز و تجدید پذیر بود، یکی از مدعوین متخصص آقای دکترهای ریونگ بیون در این زمینه به ایراد سخنرانی پرداختند. دیگر متخصص ایرانی در زمینه‌ی انرژی خورشیدی آقای دکتر نیما تقوی نیا، استاد دانشگاه صنعتی شریف و دانش‌آموخته ژاپن سخنرانی خود را در رابطه با سلول‌های خورشیدی ارائه نمودند. از دیگر موضوعات ارائه شده در این سمپوزیوم جستجوی راه‌هایی به منظور دستیابی به آب خالص و پاک بود که پروفسور ایزومی ایچینوز متخصص در مسائل آب از NIMS ارائه داشتند.

مراسم با صرف شام و پذیرایی در شامگاه روز ۲۳ سپتامبر به پایان رسید. در پایان نیز به رسم میهمان نوازی ایرانیان، دو تخته فرش ابریشمین به آقایان پروفسور موریاما و پروفسور کیشی و لوح تقدیر به تمامی شرکت‌کنندگان اهدا شد.

برگزاری پانزدهمین دوره از مسابقات سخنرانی به زبان ژاپنی

به روال هر سال، امسال نیز پانزدهمین دوره مسابقات «سخنرانی به زبان ژاپنی» به شرح زیر برگزار می‌شود.

۱. تاریخ برگزاری: جمعه ۴ اسفند ماه ۱۳۹۱، ساعت: ۱۳:۳۰ الی ۱۷:۳۰

۲. مکان: خیابان وزرا، سینما کانون

۳. موضوع: یکی از دو موضوع زیر: من و ژاپن، موضوع دلخواه - (مدت سخنرانی ۵ دقیقه)

۴. سطح مسابقه و شرایط شرکت در مسابقه: مانند هر سال، مسابقه در یکی از سطوح مقدماتی، پیشرفته، و ویژه برگزار می‌شود.

(مهلت اعلام درخواست شرکت در مسابقه به پایان رسیده است)

فرهنگ بنگاه‌داری ژاپنی

در شرکت‌های ژاپنی فرهنگی وجود دارد که روابط شخصی میان کارکنان و شرکای تجاری را با عبور از موانع سازمانی و موقعیت‌های شغلی گسترش می‌دهد. گردهمایی‌های خودمانی که گهگاه به بهانه صرف شام برپا می‌شود وسیله تحقق این امر است. این نشست‌های دوستانه فضایی را برای گفتگو در مورد مسائل و مشکلاتی که بازگویی آن‌ها در محیط کار دشوار است فراهم می‌آورد و نیز فضایی را برای بیان احساسات در مورد شغل و نیز بحث در مورد خانواده ایجاد می‌کند. این جمع‌های دوستانه در گسترش تفاهم و ارتباطات میان شرکت‌ها و میان کارکنان بسیار مؤثر هستند. کارکنان ژاپنی در سر کار، تمرکز و توجهی ربات‌گونه به کارشان دارند اما چهره واقعی شرکت ژاپنی «ساعت پنج بعدازظهر به بعد» خود را نشان می‌دهد.

فرهنگ بنگاه‌داری خانواده‌وار چگونه وارد مدیریت می‌شود؟

از نگاه شرکت‌های ژاپنی کارکنان مولد سود هستند. آن‌ها مخارج مربوط به کارکنان را هزینه در نظر نمی‌گیرند بلکه آن را سرمایه‌گذاری بر روی افراد خود می‌دانند. اما سؤال اینجاست که «دارایی» بودن برای افراد چه معنایی دارد؟

تولید دانش از پایین به بالا امری کلیدی در فرهنگ ژاپنی است. شرکت ژاپنی بر این باور است که مزیت رقابتی فقط از راهبرد نظری کسب و کار ایجاد نمی‌شود، بلکه کیفیت انجام وظیفه عملی کارکنان نیز در ایجاد آن نقش دارد. شرکت‌های ژاپنی کار تیمی را پرورش می‌دهند که محوریت آن حفظ استانداردهای بالای آراستگی و تمیزی کف کارگاه، نظارت دقیق بر سیستم‌های تولیدی، مدیریت کیفیت و توجه به اموری است که به نوآوری منجر می‌شود. کارگرانی که در سطح خاصی از مهارت ورزیده شده باشند قادر به درک چالش‌های فکری شغل خود خواهند بود. اینجاست که مرز بین

در تاریخ ۲۷ و ۲۹ آذرماه سال ۹۱ خانم ماریکو میکامی استاد دانشگاه شینشو ژاپن دو سخنرانی با موضوع «فرهنگ شرکت‌های ژاپنی و حمایتی که این سیستم بعد از زلزله بزرگ شرق ژاپن به عمل آورد در دانشگاه‌های شریف و الزهرا ایراد کردند. در این سخنرانی خانم میکامی ضمن ارزیابی نقطه قوت شرکت‌های ژاپنی در مدیریت شرکتها به صورت خانواده و سرمایه گذاری بر روی منابع انسانی، به سوال‌هایی چون چگونگی بازسازی ژاپن بر روی ویرانه‌های حاصل از جنگ و زلزله پاسخ دادند. گزیده‌ای از سخنرانی ایشان در دانشگاه الزهرا در زیر آمده است.

رمزگشایی از فرهنگ بنگاه‌داری ژاپنی برای ناظر بیرونی دشوار است زیرا این فرهنگ با فرهنگ شرکت‌های غربی تفاوت بسیاری دارد. شرکت ژاپنی در شکل سنتی از فلسفه و ویژگی‌های خاصی برخوردار است. در ژاپن، شرکت‌ها نهادهایی با کارکرد اجتماعی محسوب می‌شوند که تنها برای بهره‌مندی سهامداران تأسیس نشده‌اند. شرکت ژاپنی به‌جای اینکه برای پیشینه کردن منافع کوتاه‌مدت تلاش کند، از دیدگاهی بلندمدت، فرهنگی خانواده‌وار، و روابطی مبتنی بر اعتماد سود می‌جوید. در اینجا تلاش خواهیم کرد که مؤلفه‌های کارکرد اجتماعی شرکت ژاپنی را برای کارکنان، شرکای تجاری و سهامداران توضیح دهیم.

شرکت سنتی ژاپنی در روابط با شرکای تجاری خود نیز دیدگاه بلندمدتی را در نظر می‌گیرد. این شرکت‌ها در هنگامی که شرکای آن‌ها با مشکلات دست و پنجه نرم می‌کنند، از وارد کردن فشار قابل اجتناب بر آن‌ها پرهیز می‌کنند و اعتماد بلندمدت را بر منافع آنی مقدم می‌شمارند. این امر به ویژه در صنعت خودروسازی مصداق دارد. در این صنعت، شمار قطعات یک خودرو گاهی به ۲۰ هزار می‌رسد. خودروسازان با شرکت‌های کوچک و متوسطی که فن‌آوری‌های برتر آنان تعداد قطعات معیوب را به حداقل می‌رساند، روابط تجاری پایداری را برقرار می‌کنند. چنین ارتباطاتی با شمار زیادی از تأمین‌کنندگان نوعاً ساختارهای هرمی یا الماسی شکلی را تشکیل می‌دهد که اصطلاحاً کی‌رتسو نامیده می‌شود.

مالکیت متقابل سهام میان شرکت‌ها، برای سهامداران رابطه‌ای پایدار ایجاد می‌کند که امکان سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت در تحقیق و توسعه و عدم تمرکز بر سودهای بالاتر اما کوتاه‌مدت را فراهم می‌سازد. هدف از این کار رسیدن به مقدار قابل توجهی سهام «حفاظت شده» است؛ این امر مانع از آن می‌شود که مدیریت با هر داد و ستد مخاطره‌آمیز بر روی سهام شرکت دچار نوسان شود. مدافعان جهانی‌سازی در غرب که بر آزادسازی بازار و حاکمیت بنگاه‌های تجاری از طریق سازوکارهای بازار تأکید می‌کنند، این رویه را اغلب به باد انتقاد گرفته‌اند.

در ادامه به بیان موضوعی می‌پردازیم که در ایجاد بنیان فرهنگ خانواده‌وار امری نمادین به شمار می‌رود.

تی‌شرت اهدایی است. او لبخند بر لب دارد اما معنای این خنده آن است که «حال و روز من از افرادی که زندگی خود را از دست دادند یا شرکت‌شان به کلی نابود شد، بهتر است. امیدم را از دست نداده‌ام و همچنان به تلاش خود ادامه خواهم داد». این است پاسخ منحصر به فرد ژاپنی به فاجعه. مردم برای اینکه به بی‌ثباتی اجتماعی کمک نکنند، احساس ناراحتی و ترس خود را پنهان نگاه می‌دارند و چهره‌های دوستانه به خود می‌گیرند، چهره‌ای که سبب ایجاد رفاقت و همدلی می‌شود. در این لحظات است که شبکه‌های پیوند همدردی و تفاهم متقابل شکل می‌گیرد.

طرح این سؤال که «افراد دیگر در مقایسه با من چقدر بیشتر صدمه دیده‌اند؟» واکنشی است برآمده از تفکر اولویت‌شناسی. در میان کارکنان شرکت‌های آسیب دیده از فاجعه، کسانی که کمتر آسیب دیده بودند به صورت طبیعی برای نیازهای افرادی که بیشترین آسیب را دیده بودند، اولویت قائل شدند. برای مثال، در نواحی آسیب دیده، فروشگاه‌های بزرگ فوجیساکی به محض آنکه دریافتند که خطوط تدارکاتی قطع شده است، در پایین آوردن قیمت‌ها با هم رقابت پرداختند. زیرپوش‌های تمیز برای حفظ بهداشت شخصی مهم هستند. فروشگاه‌ها زیرپوش‌ها را به قیمت یک سکه (حدود ۵ دلار) عرضه می‌کردند و علاوه بر آن غذاهای اساسی اهدایی را تحویل مردم می‌دادند. شرکای تجاری در سایر نواحی برای کمک به شرکت‌ها در منطقه فاجعه روزها وقت خود را صرف مناطقی کردند که پوشیده از ویرانه بود و برق برای رساندن غذا و بنزین وجود نداشت. حتی شرکت‌هایی که هیچ ارتباط مستقیمی با منطقه فاجعه نداشتند نیز موجودی انبار خود و اقلام غذایی را جمع‌آوری کرده و آن‌ها را در کامیون‌های بزرگ به این مناطق ارسال کردند. شرکت‌های

بزرگ نیز به صورت خاص، مقادیر قابل توجهی پول و نیرو به این نواحی اعزام کردند. با این وجود، سعی کردند تا نام شرکت خود را در این کمک‌ها مطرح نکنند، چرا که ممکن بود مردم از اینکه در ظاهر دارند از این تراژدی به نفع خودشان تبلیغ می‌کنند به خشم آیند.

بانک ۷۷ که بزرگترین بانک منطقه سونامی‌زده است، وام‌های بدون بهره تا

۱۰۰ هزار یورو (حدود ده هزار دلار آمریکا) را بدون مطالبه هیچ سندی بین سپرده‌گذارانی که کارت‌های شناسایی و کارت‌های بانکی خود را در سونامی از دست داده بودند، توزیع کرد. از میان ۴۰ هزار نفری که از این تسهیلات بهره‌مند شدند، تنها دو نفر وام خود را بازپرداخت نکردند. شرکت‌های کوچک و متوسط که کارخانه‌هایشان به کلی در جریان آب از بین رفته بود، حتی فهرست مشتریان و اسرار تجاری خود را به رقبایشان در سایر نقاط ژاپن منتقل کردند و از این شرکت‌ها خواستند تا وظیفه تأمین مشتریانشان را بر عهده بگیرند تا با جلوگیری از توقف عرضه مانع بروز دردسر برای مشتریان خود شوند. این شرکت‌های آسیب دیده حتی بعد از آن که روی پای خود ایستادند هم خواهان بازگشت این فهرست‌ها نشدند.

اینها موارد نادری نیستند، اقداماتی از این دست به صورت گسترده در فاجعه سونامی مشاهده شده است. به خاطر آن که فرهنگ بنگاه‌داری سنتی در ژاپن دارای سبک مدیریتی خانواده‌وار است، دیدگاه مشترک و دیرباز شرکت‌ها این است که آن‌ها متقابلاً به هم وابسته هستند. همین امر سبب می‌شود تا در ایام بحران، از خود همبستگی نشان دهند.

کارکنان یقه آبی و یقه سفید کمرنگ می‌شود. ریچارد فلوریدا استاد دانشگاه تورنتو خاطر نشان ساخته است که «کارکنان یقه آبی ژاپنی همگی بخشی از طبقه مولد هستند» و این یکی از دلایل کلیدی پیشرفت ژاپن بوده است. اگر بخواهیم برای کمرنگ‌شدن مرز بین کارکنان یقه آبی و یقه سفید مثالی عینی بزنیم و این که حد این نوع رشد بلندمدت کارکنان تا کجاست، جا دارد به کویچی تاناکا اشاره کنیم.

کویچی تاناکا در سال ۲۰۰۲ در سن ۴۳ سالگی برنده جایزه نوبل شیمی شد. او مدرک کارشناسی ارشد یا دکترا نداشت و حتی در دانشگاه هم رشته اصلی او شیمی نبود. به این عکس توجه کنید که از دید یک غربی به شیوه «کارگری» لباس پوشیده است. او کارمند شرکت شیمادزو بود که سابقه‌ای بیش از ۲۰ ساله دارد. او بعد از دریافت جایزه نوبل، پیشنهاد ارتقاء به سطح مدیریت را نپذیرفت و به آزمایشگاه تحقیقاتی برگشت، زیرا از دید او، بودن در خطوط مقدم و انجام کار خلاقانه پایین به بالا با همکاری لذت بیشتری داشت.

تاناکا خود درباره تفاوت رویکردهای تحقیقاتی بین ژاپن و غرب صحبت کرده است. هر شرکت ژاپنی دارای توانمندی‌های تحقیقاتی داخلی است که با توانمندی‌های آزمایشگاه‌های تحقیقاتی دانشگاهی قابل مقایسه است. در سایر کشورهای دارای اقتصاد پیشرفته، دولت از پروژه‌های تحقیقاتی زیادی در قالب بخشی از هزینه دفاعی خود حمایت مالی می‌کند. اما در ژاپن، بیشتر این خود شرکت‌ها هستند که از درآمد خودشان بودجه تحقیقاتی را تأمین می‌کنند. یک سوم پروانه‌های ثبت اختراع جهان به ژاپن تعلق دارد و دلیل عمده آن هم وجود شرکت‌هایی مانند شیمادزو است.

انعطاف‌پذیری ژاپن از کجا است؟ در هنگام بحران سونامی بر شرکت‌های ژاپنی چه گذشت؟

از آنجا که مسیرهای عمده حمل و نقل ژاپن در امتداد ساحل واقع شده است، آسیب سونامی ناشی از زلزله سال ۲۰۱۱ مسیرهای عرضه مواد غذایی، آب و سایر نیازهای روزانه را حتی در مناطق درون خشکی قطع کرد. اما با وجود تهدید قطعی در میانه زمستان سخت، هیچ گونه هول و

وحشتی در میان مردم وجود نداشت. این امر فقط به خاطر این نبود که مردم ژاپن به زلزله عادت کرده بودند، بلکه به خاطر فلسفه مدیریت خانواده‌وار شرکت‌های ژاپنی، سیستم هرمی شکل کی‌رتسو و ساختار خانوادگی فرهنگ ژاپنی بود.

هنگامی که زلزله رخ داد، بدیهی بود که مردم ابتدا به فکر ایمنی خانواده خودشان باشند. اما حتی زمانی که نخستین لرزه‌ها را احساس می‌کردند، به صورت غریزی می‌خواستند بدانند که صدمه کلی چگونه بوده و چه کسی بیشتر از آن‌ها از این زلزله آسیب دیده است. هنگامی که با تعدادی از قربانیان این فاجعه مصاحبه کردم، دریافتم که این موضوع عمومیت داشته است.

شخصی که در تصویر بالا دیده می‌شود، مدیرعامل شرکت ماروتویو، شرکت تولید محصولات غذایی دریایی است که طبقه اول ساختمان آن را آب برد. این شرکت در فاصله سه دقیقه‌ای از کشتی به گل نشسته در تصویر بالا قرار دارد. آب به طبقه دوم شرکت هم رسید و کارکنان شرکت در طبقه سوم آن کار می‌کردند. از آنجا که تمام سوخت کشتی‌ها به درون خلیج نشت کرده بود، از این رو سونامی به دریایی از آتش تبدیل شد. لباسی که او بر تن دارد،

ژاپن و پارادکس سنتی بودن

دکتر علی احمدی

اگر به عنوان شاخصه سنتی بودن جامعه، فراوانی رفتارها و هنجارهای سنتی و بالا بودن ضریب مقاومت در برابر از دست دادن عادات و سنت‌های تاریخی و اگر از جایگزینی رفتارهای بومی با رفتارهای جدید و وارداتی از فرهنگ‌های دیگر، را در نظر بگیریم می‌توان گفت جامعه ژاپن در عین فراصنعتی بودن، یک جامعه ریشه دار سنتی است. این را از کثرت آداب و مراسم، مناسبت‌ها، جشن‌ها، رعایت شئون و شیوه‌های مختلف رفتاری و گفتاری و وجود خرده فرهنگ‌های بومی فراوان می‌توان دریافت. این رفتارها و هنجارهای سنتی که به صورت هوشمندانه‌ای در حفظ و تداوم و غنا بخشیدن به آنها تلاش می‌شود باعث شده است که جامعه در مقابل آسیب‌های فرهنگی و تهاجم فرهنگ‌های دیگر که از ویژگی جوامع باز است، به شکل منحصر به فردی در امان بماند و اینرسی سیستم در مقابل تغییرات بالا رود. مثلاً مواردی نظیر روحیه کار، احترام به جمع، تواضع، خویشتنداری و غیره که از ویژگی‌های فرهنگ بومی ژاپن است همچنان به عنوان ارزش‌های پذیرفته شده در میان اقشار جوان و جدید جامعه نیز بکار گرفته می‌شوند. به تعبیر دیگر، مهم‌ترین پارادوکس در ساختار اجتماعی فرهنگی جامعه ژاپن به عنوان یک کشور آسیایی صنعتی آن است که در عین دستیاری به مرزهای یک جامعه باز کاملاً مدرن، به سنت‌های شرقی و فرهنگی خود وفادار مانده است. البته برخی ریشه این امر را به نوعی در بالا بودن میانگین سنی جامعه می‌دانند که خواه ناخواه در مواجهه با پدیده‌ها و الگوهای جدید رفتاری و فرهنگی مقاومت بیشتری از خود نشان می‌دهد.

موضوع مواجهه تکنولوژی و فرهنگ که از دشواری‌های جوامع مدرن و نیز در حال توسعه است و معمولاً در این منازعه، مغلوب فرهنگ و ارزش‌های بومی است، در ژاپن به شکل یک همزیستی مدیریت شده و یک رابطه دو طرفه

خود را نشان داده است و شاید بتوان گفت که این تکنولوژی است که با توجه به ماهیت نوشوندگی مداوم و برای کسب بازار سریع‌تر، قالب‌های فرهنگ بومی را می‌پذیرد و کمتر تداخل و تقابلی با ارزش‌های پذیرفته شده جامعه ایجاد می‌کند. البته بومی بودن و نه وارداتی بودن تکنولوژی هم از عوامل بسیار مؤثر در این زمینه است؛ یعنی سیر تکنولوژی و فرآیند صنعتی شدن جامعه براساس نیازهای جامعه و همسو با مقتضیات فرهنگی و نه به طور کلی جلوتر از آن حرکت می‌کند و همین امر سبب می‌شود که ارتباط بین تکنولوژی و باورها و نیازهای اجتماعی یک رابطه یک طرفه، گسسته و ویرانگر نباشد، بلکه بطور مداوم این تأثیر و تأثر از طریق بازخوردی منظم تنظیم گردد.

می‌توان ژاپن را به عنوان مدلی از تقابل فرهنگ سنتی و مدرن یا به سخنی فرهنگ بومی و جهانی در نظر گرفت. مدلی که در آن می‌توان یک فرهنگ غیرمولد (آنطور که بعضی فرهنگ ژاپن و آسیای شرقی را چنین می‌دانند) و غیرمهاجم را در تقابل با فرهنگ‌های دیگر حفظ کرد و زنده نگاه داشت.

رقابت

بر خلاف جوامع فردگرایی مثل ما که رقابت‌ها در آن بیشتر فردی است و معمولاً فرد در مقابل فرد

در جامعه‌ای که کارها سیستماتیک می‌شود و همه شرح وظایف فرد را سیستم تعریف میکند، اخلاق و انسانیت هم تعریف جدیدی می‌یابند. خیلی از رفتارهای خشک جدید، در واقع رفتارهای انسانی‌اند و خیلی از رفتارهای مودبانه و مهربانانه جدید به واقع مهربانی سیستم هستند نه مهربانی فرد.

قرار می‌گیرد در ژاپن رقابت‌ها بیشتر جمعی و بین

واحدهای اجتماعی است. این روند از همان دوران کودکی و دبستان آغاز می‌شود. افراد بجای اعتماد به نفس و تکیه بر قدرت فردی، اعتماد به نفس جمعی پیدا میکنند و این تیم‌ها هستند که در مقابل هم قرار می‌گیرند. در حقیقت کارکرد و وظیفه قانون در چنین جامعه‌ای کاستن از اصطکاک‌ها در روابط اجتماعی و انتقال رقابت‌ها به سوی رقابت‌های جمعی است. این یکی از وجوه مشخصه و ممیزه‌ی جامعه

◆ رمز حرفه‌ای شدن در کار فقط استمرار در کار نیست بلکه بجز آن، علاقه، تمرکز، و آموزش هم لازم است. چیزی که در فرهنگ کار ایرانی کمتر یافت می‌شود. زود از کارها دلزده می‌شویم، همزمان چند کار را انجام می‌دهیم، کارها را بدون یادگیری و از خود انجام می‌دهیم.

ژاپن است. و البته کارکردی دوگانه و پارادوکسیکال در زندگی فردی شخص دارد. از یک سو فرد را از استرس‌ها و تنش‌های رقابت و جنگیدن فردی و عواقب دشوار آن برکنار میدارد و به او حداقل در حیطه زندگی و تصمیم‌گیریهای شخصی‌اش

◆ چیزی که یک ژاپنی کم دارد فردیت است و چیزی که یک ایرانی بیش از حد دارد همین فردیت است! آنجا آدمها ساده‌اند اما سیستم بزرگ و غول آسا. اینجا آدمها بزرگ و پیچیده‌اند اما سیستم ساده و ابتدایی. سیستم‌های بزرگ معمولاً از کنار هم گذاشتن آدمهای ساده شکل می‌گیرند تا آدمهای بزرگ و پیچیده.

نوعی آرامش و آسودگی خاطر می‌بخشد و از سوی دیگر او را بخاطر سلب هویت فردی و محدود کردن میدان عمل و اختیار شخصی‌اش و سوق دادنش به سرنوشت گروه و آنچه که سازمان برایش مشخص کرده است، از درون تهی می‌کند که از خود هیچ ندارد و تا از زنجیره جمع جدا میشود انبوهی از اضطراب‌ها و استرس‌ها دامن‌اش را می‌گیرد.

سفرنامه یوشیدا ماسهارو: نخستین فرستاده ژاپن به ایران

نویسنده: یوشیدا ماسهارو
مترجم: هاشم رجب‌زاده
ناشر: بهنشر (انتشارات آستان قدس رضوی)
ویرایش جدید
تاریخ نشر: ۱۳۹۱

یادداشت‌های یوشیدا ماسهارو، نخستین سفرنامه ایران ژاپنی‌هاست که

به فارسی ترجمه شده است. یوشیدا (۱۸۵۲ تا ۱۹۲۱) پسر یوشیدا تو یو، سامورایی بلند پایه و دانشمند ادیب چین بود. پدری سختگیر که پسر را به یادگیری زبان انگلیسی ترغیب کرد. ماسهارو پس از مرگ پدر به یوکوهاما رفت، حقوق خواند و قاضی ایالت اهیمه شد. پس از چندی به حمایت از حزب آزادی پرداخت و مجله کابن‌شین شی را منتشر کرد. در سال ۱۸۷۷ حزب لیبرال در توسا، خواهان مجلس ملی شد و از امپراطور خواست فرمان مشروطه را صادر کند و در این گیرودار ماسهارو مأموریت سفارت یافت و به ایران و عثمانی رفت و نزد ناصرالدین شاه بار یافت. زمانی که بازگشت، گزارش سفرش را نوشت و به وزارت خارجه داد. این گزارش با عبارتهای بسیار پخته و پرداخته و زیبا نوشته شده و در انشاء و عبارت پردازی بهترین گزارشی است که از آغاز تأسیس وزارت خارجه ژاپن در اسناد آن آمده است.

خواننده این کتاب با مردی صاحب‌دل، با احساس و دوستدار زیبایی همسفر است که به دیدن ایزدخواست و دره آن به شوق می‌آید؛ فرص زیبای ماه و مهتاب دل‌انگیز او را در آستانه کاروانسرای قمشه خوشامد می‌گوید؛ و بشیر، آشپز ایرانی هیأت را تحسین می‌کند که در پایان کار و موقع خداحافظی، به جای انعام تقدیرنامه خواسته است. یوشیدا در آغاز سخن آورده است:

«من، بنا به طبع سفر را دوست دارم. با دیدن جاهای تازه و چیزهای نو، فکرم باز و دلم تازه میشود و جان و روانی دوباره پیدا میکنم. اما این سفرم در سالهای ۱۳ و ۱۴ دوره میجی (۸۱-۱۸۸۰ م) با همیشه تفاوت داشت چیزی بود فراتر از حد تصورم، و رویدادی که شاید در پرده خیالتان هم ننگند. من از سرزمین دور دست ژاپن، در آن سوی خاور آسیا، به ایران که در کناره باختر آسیاست سفر کردم، و بختم یار بود تا در یابا، کوه‌ها، رودها، دشت‌ها، کویرها و سرزمین‌های بسیار را که نامشان در کتاب جغرافیا آمده است، به چشم بینیم و از آنها بگذرم. اکنون که بیش از ده سال است به ژاپن برگشته‌ام، بجاست که دیده‌ها و یافته‌هایم را با خوانندگان در میان بگذارم.»

آسوکا و پارس: پیشروی فرهنگ ایرانی به شرق

نویسنده: نهایچی ایموتو
مترجم: قدرت‌الله ذاکری
ناشر: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی
تاریخ نشر: ۱۳۸۸

شاید باور این سخن دشوار باشد که منابع و اسناد تاریخی شرق دور،

گنجینه سرشاری برای ایران‌شناسی هستند و پژوهش‌های ایران‌شناسی در چند دهه اخیر این مطلب را ثابت کرده است. مطالعه تحقیقات ایران‌شناسان شرق دور، به خصوص ژاپن، کمک شایانی در پیشبرد مطالعات مربوط به ایران کرده است که کتاب «آسوکا و پارس: پیشروی فرهنگ ایرانی به شرق» نمونه‌ای از آن است. این کتاب ترجمه‌ای اثری از پرفسور «نهایچی ایموتو» ایران‌شناس ژاپنی معاصر با مقدمه‌ای از دکتر هاشم رجب‌زاده با عنوان «سخنی از دیگر سوی شرق» و مطالبی از «توموکو شیمو یاما» استادیار دانشگاه مطالعات خارجی توکیو، با عنوان «گاه‌شماری سنتی ژاپنی» است. در این کتاب بحث‌های متنوعی را در باب نزدیکی دو فرهنگ ایرانی و ژاپنی می‌بینیم. بحث اول «پیشروی فرهنگ ایران به شرق» است که ورود فرهنگ ایران به ژاپن را در اواخر دوره ساسانی (۲۲۶ تا ۶۵۱ میلادی) و با گذر گروهی از ایرانیان از چین به منطقه آسوکا (در ژاپن) می‌داند. این گروه پناهندگانی بودند که به واسطه مخاطرات سیاسی دوره ساسانی از ایران رفتند و به سوی شرق تعقیب شدند که گروهی از آنان به منطقه آسوکا رسیدند. بحث بعدی «پارسیان آسوکا» است که نویسنده شرح می‌دهد چگونه و در چه زمانی شش طخارستانی (طایفه‌های صحرائشین از نژاد ایرانی که در حوزه رود جیحون زندگی می‌کردند) وارد منطقه آسوکا شدند. بحث بعدی «آسوکا و پارس؛ با نگاهی به شکل مرگ و زندگی دوباره» است که جایگاه زندگی پس از مرگ را در دو فرهنگ ژاپنی و ایرانی بررسی می‌کند. عنوان یکی دیگر از بحث‌های کتاب «ماه، چند وقت هست» می‌باشد که نویسنده به بررسی یکی از ترانه‌های کودکان ژاپنی به همین نام و انواع مختلف این ترانه‌ها و نیز برخی از مناسبت‌های سالانه در فرهنگ ژاپنی و ایرانی می‌پردازد. نویسنده در «کلام پایانی» مطالب طرح‌شده در کتاب را جمع‌بندی و بر مشترکات و قرابت‌های فرهنگی میان ژاپن و ایران تأکید می‌کند.

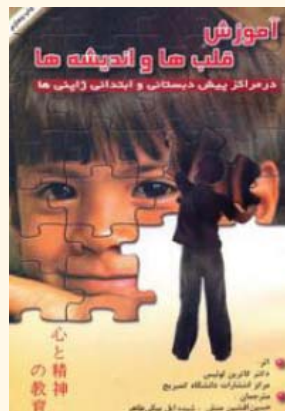
ژاپن، دیروز و امروز: نگاهی به جامعه و فرهنگ سرزمین آفتاب و پیوندهای تمدنی و فرهنگی آن با ایران

گردآورنده: هاشم رجب‌زاده
ناشر: دفتر پژوهش‌های فرهنگی، مرکز بین‌المللی گفتگوی تمدن‌ها
تاریخ نشر: ۱۳۸۴

آموزش قلب‌ها و اندیشه‌ها: تجارب آموزشی ژاپنی‌ها در مراکز پیش‌دبستانی و ابتدایی

نویسنده: کاترین لوئیس
مترجمان: حسین افشین‌منش و شیده ایل‌بیگی‌طاهر
ناشر: ساز و کار
چاپ ششم
تاریخ نشر: ۱۳۹۱

گزارشی از برنامه بازدید علمی از ژاپن Japan Study Program

صدف ایران پور

فکر و تصمیم‌گیری برای امور بود، شاید شانس آخرین عاملی بود که در پیشرفت ژاپن دخالت داشت چرا که حتی می‌توانم بگویم ژاپنی‌ها شانس را هم برنامه‌ریزی می‌کردند. تحلیل‌افت تدریجی ورود دانشجویان خارجی بعد از واقعه سونامی و تلاش برای رفع آن، مسئله‌ای بود که در ژاپن با واقع‌بینی به اسم مشکل یاد می‌شد، اما تفاوت در برخورد با این مشکل بود. ژاپن مشکل را پذیرفت و آن را آغاز راه حل و شروعی جدید دید. نماینده MEXT در سمینارها، جهانی‌سازی دانشگاه‌ها و منابع انسانی در ژاپن را به عنوان یکی از اهداف دراز مدت معرفی کرد، چرا که طبق اظهارات Kuniaki SATA، بر اساس نمودارها و جداول و آمار دقیق ارائه شده، از

سفر گروه انتخابی برای بازدید علمی و شرکت در برنامه Japan Study Program در تاریخ ۱۶ اسفند ۱۳۹۰ بعد از طی روند مصاحبه و همکاری کانون دانش‌آموختگان مونبوکاگاکاوشو به خصوص استاد ارجمند جناب آقای دکتر احمدی رئیس انجمن و تمهیدات و کمک‌های بخش فرهنگی سفارت ژاپن آغاز گردید.

گروه متشکل از سه نفر دانشجویان برگزیده و طول دوره ۱۳ روز شامل ۵ روز ابتدایی در توکیو و سپس اعزام ۲۴۱ دانشجوی شرکت‌کننده در دوره، در غالب سه گروه به Miyagi و I ate ، Fukushima بود. حس احترام و نظم بین مردم ژاپن از همان لحظه تحویل بار در فرودگاه

سال ۲۰۱۰ روند ورود دانشجویان بین‌المللی به ژاپن سیر نزولی پیدا کرده، در حالی که به اعتقاد آنان برای داشتن کشوری بالنده و مبتکر نیاز به تبادل اطلاعات و ارتباط با سایر دانشگاه‌های بزرگ دنیا است. وی سر فصل اهداف را در غالب دو پروژه Global 30p و Global 30 تقسیم شد:

- Global 30: ارتقا قابلیت پذیرش تعداد بیشتری دانشجوی بین‌المللی توسط دو راهکار کلی ارائه تعداد بیشتری دوره‌های تخصصی به زبان انگلیسی و ایجاد دفاتر اداری در کشورهای دیگر جهت تسهیل دسترسی به اطلاعات برای دانشجویان.

- Global 30 plus: تشویق بیشتر دانشجویان داخلی برای تحصیل در خارج از کشور با هدف آشنایی با علم و فناوری‌های دیگر کشورها. همچنین کلیه سمینارهای انجام شده در حوزه سونامی جهت پی بردن به عمق فاجعه و سرعت بازسازی بود. در همین راستا ارائه‌های بسیار مفید و دقیقی از کلیه اتفاقات زلزله و سونامی بزرگ شرق ژاپن، اتفاق افتاده

مقصود، ناریتای ژاپن چشم‌گیر بود. هر نکته چندین بار چک می‌شد که جای کوچک‌ترین اشتباهی باقی‌نماند و مطمئن هستم همین امر یکی از دلایل اصلی پیشرفت شگرف ژاپن در دنیا است.

برنامه‌های دوره برای تحقق اهداف عالی دوره: آشنایی دنیا با فرهنگ غنی ژاپن و دانشگاه‌های وزین آن به سه بخش کلی سمینارها، بازدیدها و فعالیت‌های جانبی و مراسم تقسیم شده بود. طبق زمان بندی بسیار دقیق، سمینارها طبق برنامه از پیش تعیین شده از سوی مسئولین MEXT، در نهاد بازسازی زلزله، وزارت گردشگری ژاپن، وزارت امور خارجه، موزه ملی ژاپن و مسئولین دانشگاه‌های مختلف ارائه می‌گردید. از مهم‌ترین بخش‌های سفر ژاپن آشنایی با سیستم آموزش و اشتغال بود. بر همین اساس مورد دیگری که بسیار نمود داشت دقت برنامه‌ریزی و تحلیل مسائل مربوط به ارتقای علمی دانشگاه‌ها بود. در ژاپن همه چیز بر اساس نظم قبلی و سازماندهی از پیش تعیین شده جلو می‌رفت اما مهم‌تر از آن اتاق

خوشامدگویی گفتند. از سوی سفارت ایران در ژاپن نیز رایزن فرهنگی ایران جناب آقای مدد حاضر بودند.

جشن افتتاحیه مشابهی برای دوره میاگی در هتل ARK برگزار و جمعی از نمایندگان و اساتید دانشگاه و توهوکو در آن حاضر بودند، و فضایی بسیار صمیمی برای آشنایی رو در رو ایجاد شد.

از دیگر فعالیت‌های جانبی می‌توان به آشنایی با رسوم سنتی ژاپن در مرکز بین‌المللی سندایی اشاره کرد که مراسم رسمی سنتی چای، گل آرایی، خطاطی، کیمونوپوشی و آریگامی آموزش داده شد. در آن مرکز از ما خواسته شد تا بر روی برگه‌ای پیغام خود را به مردم ژاپن برسانیم که ما از سوی ایران تشکر کرده و ژاپن را به ایران دعوت کردیم.

اما شاید تاثیر گذارترین لحظه، تاریخ ۱۱ مارس ساعت ۱۴:۴۶ بود که همه گروه در حیاط موزه ملی ژاپن جمع شده و به یاد زلزله مهیب سال قبل یک دقیقه سکوت کردیم. هیچ‌گاه اشک‌های تعدادی از مسئولین از یادم نمی‌رود. اما آن اشک‌ها مرا به خود آورد که اگر آن زلزله در جایی غیر از ژاپن بود، بعد از وقوع آن چه اتفاقی می‌افتاد و آیا سال بعد، یعنی همان لحظه که ما در آن بودیم، آرامشی وجود داشت که به احترام رفتگان سکوت کنیم؟ و تنها مدیریت قوی بحران، نظم و برنامه ریزی باعث سرعت شگفت‌آور بازسازی و بازگشت آرامش به مناطق آسیب دیده بود. در بازدید از منطقه اسکان موقت زلزله زدگان طراحی سالن اجتماعات اردوگاه توسط یک طراح معروف انجام و از طرف موزه ای هدیه شده بود. سازه تنها با کاغذ ساخته شده و عایق صدا بود، و این نشان از توجه و تلاش نه تنها در جهت بازسازی و مرمت بناهای فیزیکی بلکه روحیات و عواطف انسانی داشت. وجود سالن اجتماعات با مرکز خرید برای افراد زلزله در ظاهر اهمیت چندانی در مقابل تمام نیازهای اولیه آنان ندارد، اما وقتی دقیق می‌شویم به دلیلی پی می‌بریم و آن توجه به روحیه بازماندگان و بازیابی آن است.

در روز آخر دوره نیز در محل وزارت علوم ژاپن شخص وزیر ژاپن با ایراد سخنرانی همه را به تحصیل در ژاپن دعوت کرد. هم چنین دانشجویان در غالب گروه‌های ۱۲ نفره احساس خود را نسبت به ژاپن بر روی یک روزنامه دیواری مکتوب کردند و از هر گروه نیز فردی به عنوان نماینده نظرات گروه را به صورت شفاهی بیان کرد.

اینجانب نیز از سوی دانشجویان ایرانی حاضر در دوره، هدیه ای شامل یک کتاب ایران شناسی و یک مجسمه سنگی تخت جمشید به وزیر علوم ژاپن تقدیم و گواهی پایان دوره خود را دریافت نمودم.

اکنون بعد از حدود یک سال از دوره، همچنان اعضای دوره از طریق دنیای مجازی با یکدیگر ارتباط داشته و همچنان نیز خاطرات خوش برخوردار شیرین ۲۴۱ نفر از ۴۱ کشور را زنده نگه خواهیم داشت و سعی خواهیم کرد آموخته‌های خود از پشتکار، احترام، برنامه ریزی ژاپن را در کشور های خود اجرا کنیم.

افتاده در سال ۲۰۱۱، به سمع و بصر دانشجویان رسید و تاثیر عمیق زلزله در زندگی افراد در شهرهای مختلف از جمله اوناگاوا با نشان دادن عکس‌هایی از قبل و بعد از فاجعه و بعد از بازسازی کاملاً محسوس بود. اوناگاوا هم چنین برنامه ریزی دقیقی برای بازسازی شهری در سطح بالاتر از دریا با نقشه‌ای بسیار زیبا با شعار (لبخند را به شهرمان برمی‌گردانیم) دارد. به خاطر دارم زمانی که به اردوگاه اسکان موقت بازماندگان منتقل شدیم به ما تذکر داده شده بود که لبخندی بر لب داشته و تنها برای افراد ساکن در اردوگاه دست تکان دهیم. لحظه ورود بسیار سخت بود، حس غم بر همه گروه مستولی شده بود و گویی همه بر در و دیوارهای خانه‌های موقت یاس می‌دیدیم که ناگاه عده‌ای از ساکنین در خیابان ظاهر شدند، بسیار غیر قابل باور بود که پیرزنی چنان می‌خندید و دست تکان می‌داد و شوخی می‌کرد که در همان لحظه پی بردیم که این غم و یاس از ضعف خودمان بود و نه ژاپن. زمانی که دانشجویان می‌پرسیدند که ما برای ژاپن چه می‌توانیم بکنیم، مسئولین می‌گفتند بروید و در کشورتان تنها بگویید چه دیدید. چرا که آن قدر همه تلاش‌ها واضح بود که ژاپن تنها می‌خواست تمام دنیا بدانند که نایستاده و با همان قدرت، نظم و تلاش قبل رو به جلو در حال حرکت است.

از دیگر برنامه‌های سفر، بازدیدها با برنامه ریزی زمانی دقیق، بخشی در توکیو و بخش دیگر در میاگی بود. در توکیو به بازدید از موزه ابداعات و اختراعات MIRAIKAN رفتیم. در این موزه پروژه‌های جذابی در معرض نمایش قرار گرفته بود که چشم‌گیرترین آن شبیه‌سازی کره زمین در ابعاد بسیار بزرگ بود که در آن حرکت لحظه‌ای ابرها و شب و روز قابل دیدن بود. دیگر بازدید ما شهر علمی TSUKUBA بود که ۳۰۰۰ محقق و دانشمند در آن زندگی می‌کردند و بدون کارت تردد اجازه ورود داده نمی‌شد. می‌توان گفت شهری بود برای گرد هم آوردن نخبگان که شامل ۳۱ مرکز تحقیق و موسسه علمی نیز بود. از آن جا به مرکز فضایی ژاپن JAXA منتقل شدیم و بازدید از نمایشگاه آن که تنها ایام خاصی برای عموم باز است داشتیم. مدل‌هایی از راکت‌های فضایی، شبیه‌سازی از کره زمین و محل قرارگیری ماهواره‌ها از جمله پروژه‌های آن بود.

همچنین بازدیدی از موزه ملی ژاپن داشتیم که در آن بخشی از آثار باستانی، نقاشی و خطوط دست‌نویس بسیار قدیمی مربوط به ادوار زمانی NANBOKUCHO , ASUKA , EDO و ... نمایش داده می‌شد. در ادامه از نمایشگاه انیمیشن که ژاپن آن را به یک صنعت تبدیل کرده دیدن کردیم و با روند تولید یک انیمیشن نگارگری‌های اولیه شخصیت‌های معروف انیمیشن‌ها آشنا شدیم.

در طول دوره، مراسم‌های باشکوهی نیز برگزار شد. از جمله جشن با شکوه افتتاحیه که فرصتی مناسب برای آشنایی بیشتر دانشجویان فراهم آورد. هم چنین جمعی از شخصیت‌های ژاپن همانند معاونت وزیر علوم و وزیر اسبق علوم نیز در جمع حاضر و با ایراد سخنرانی به حضاران

گزارشی از روند گزینش متقاضیان بورس تحصیلی مونیو کاگاکوشو ۲۰۱۳ و مشارکت کانون

در گزینش مرحله دوم، از داوطلبانی که بیشترین امتیاز را از سوابق تحصیلی و آزمون کتبی کسب کرده باشند، به تعداد سه تا چهار برابر ظرفیت پذیرش برای مصاحبه دعوت می‌شود. مصاحبه‌ها معمولاً توسط دو عضو ژاپنی از اعضای بخش فرهنگی سفارت ژاپن و دو عضو ایرانی دانش‌آموخته ژاپن که توسط کانون معرفی می‌گردند به انجام می‌رسد و طی آن تسلط داوطلب در مکالمه به زبان انگلیسی یا ژاپنی، انگیزه وی از ادامه تحصیل در ژاپن، آشنایی وی با اساتید و دانشگاه‌های ژاپن مرتبط با حوزه‌ی تخصصی داوطلب و نیز آگاهی وی از شرایط زندگی در ژاپن و... مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و امتیاز داوطلب از مصاحبه بر اساس میانگین امتیازهای چهار مصاحبه‌گر مشخص می‌شود. در سال جاری آقایان دکتر حجت و دکتر صحت در مصاحبه داوطلبان بورس تحصیلی مقاطع تحصیلات تکمیلی و آقایان دکتر احمدی و دکتر فاتحی در مصاحبه داوطلبان بورس تحصیلی مقطع کارشناسی و فوق‌دیپلم به عنوان نمایندگان کانون با بخش فرهنگی سفارت همکاری کردند. جمع بندی امتیازات مربوط به سوابق تحصیلی، آزمون کتبی و مصاحبه برای اوایل بهمن ۱۳۹۱ به

وزارت آموزش، فرهنگ، ورزش، علوم و فناوری ژاپن (مونیو کاگاکوشو) با هدف پرورش افراد مستعد در راستای کمک به پیشرفت ایران و توسعه مناسبات دوستی بین دو کشور، همه ساله به افراد علاقه‌مند به تحصیل در ژاپن بورس تحصیلی اعطاء می‌نماید. این طرح چهار بورس تحصیلی مختلف در سه سطح:

- الف - کارشناسی ارشد و دکتری (Research Student Scholarship)
- ب - کارشناسی (Undergraduate Student Scholarship)
- ج - فوق دیپلم (College Of Technology Scholarship)
- و فوق دیپلم فنی و حرفه‌ای (Specialized Training College Student Scholarship)

را شامل می‌شود. مراحل مختلف اجرایی گزینش داوطلبان بورس سال تحصیلی ۲۰۱۳ پس از فراخوان سفارت و تحویل مدارک متقاضیان در اردیبهشت ۱۳۹۱، در سه مرحله به شرح زیر انجام پذیرفت:

♦ **گزینش مرحله اول:** بررسی مدارک و گزینش اولیه

شرح زیر می‌باشد. البته این اسامی غیر قطعی است و نتیجه نهایی اواخر بهمن ماه سال جاری توسط مونیو کاگاکوشو اعلام می‌شود.

دوره تحقیقاتی:

۱. مرتضی محمودی صابر
۲. افسانه توفیقی محمدی
۳. نیکان ساده ونندی
۴. علیرضا فرهادی قشقائی
۵. حسین ایزدی راد
۶. بصیر ابرار
۷. سپیده شاه محمدی
۸. حوریه اکبری
۹. الهام زائری فرکوش
۱۰. زینب چگینی
۱۱. احسان جوانمردی

مقطع لیسانس: سید علی مجتهدزاده (قبولی قطعی)

مقطع فوق دیپلم فنی حرفه ای: سینا فاروقی (قبولی قطعی)

♦ **گزینش مرحله دوم:** آزمون کتبی، مصاحبه با پذیرفته شدگان آزمون کتبی، اعلام نتایج، دریافت و ارائه پذیرش از دانشگاه‌های ژاپن برای پذیرفته شدگان، ارائه فهرست پذیرفته شدگان واجد شرایط توسط سفارت به توکیو.

♦ **گزینش نهایی:** بررسی مونیو کاگاکوشو و اعلام نتایج موقت، اعلام نتایج قطعی پذیرفته شدگان و نام دانشگاه منتخب توسط مونیو کاگاکوشو از طریق سفارت. طبق معمول، سفارت ژاپن همزمان با فراخوان اولیه، از کانون دانش‌آموختگان مونیو کاگاکوشو درخواست می‌نماید که حدود ۱۰ نفر از متقاضیانی که از صلاحیت لازم برخوردارند را به سفارت معرفی نماید. این افراد مشابه سایر داوطلبان وارد فرآیند گزینش می‌شوند، اما ممکن است در مواردی، معرفی کانون برای آنان امتیاز محسوب شود. این موضوع در سال جاری با ارسال ایمیل توسط ریاست کانون به اطلاع عموم دانش‌آموختگان رسید. متعاقباً، امتیاز هر یک از افراد معرفی شده توسط دانش‌آموختگان، با توجه به معیارهای از پیش تعیین شده در جلسه هیئت مدیره کانون مشخص و در نهایت اسامی واجدین شرایط به سفارت ارائه گردید.

تقدیر و تشکر

گرچه تغییر سفیران در کشورها امری عادی است، لیکن تقدیر و تشکر از سفیرانی که پیامهای صلح و دوستی را در راستای مودت و استواری هر چه بیشتر پیوندهای دولت به اوج می‌رسانند، وظیفه هر دوستدار صلح و دوستی است. جناب آقای کن‌ایچی کومانو سفیر قبلی ژاپن که زبان فارسی را به خوبی صحبت کرده و در زمینه ادبیات و عرفان ایرانی و اسلامی نیز بسیار علاقمند بودند، از جمله سفیرانی هستند که در مدت ماموریت خود لحظه‌ای در تقویت هر چه بیشتر دو ملت و دولت‌های آنها کوتاهی ننمودند. صمیمانه‌ترین تشکرات و بهترین آرزوها را بدرقه راه ایشان می‌نمائیم.

برگزاری هفته فرهنگی ژاپن

پس از مراسم افتتاحیه، گروه موسیقی مهرنوا با درک عمیق از احساسات مردم ژاپن به روش ایرانی به اجرای موسیقی ژاپنی «ساکورا ساکورا» پرداختند. سپس معرفی ورزشهای رزمی ژاپن همچون «کندو» و «ای آیدو» صورت گرفت که در سالن فضایی مملو از هیجان و سکوت به وجود آورد. در انتهای مراسم افتتاحیه هفته فرهنگی ژاپن، کنسرت موسیقی ژاپنی گروه «چیکودو و دوستان» برای حاضرین قطعاتی از موسیقی مذهبی ژاپن را اجرا نمودند که احساسات مدعوین را برانگیخت. این گروه در آخر برنامه خود، سرود ملی جمهوری اسلامی ایران را با سازهای ژاپنی نواختند که همه حاضرین در سالن از جا برخاستند.

در طول هفته فرهنگی علاوه بر گروه کنسرت «چیکودو و دوستان»، گروهی از ژاپنی‌های مقیم ایران و برخی ایرانیان به طور داوطلبانه به منظور معرفی هر چه بیشتر فرهنگ ژاپن به ایرانیان، در روز ۵ آبان به اجرای برنامه‌های متنوعی همچون اجرای تئاتر کودکان دنیا، اوریکامی، خوشنویسی ژاپنی، مانگا، پوشیدن یوکاتا برای بچه‌های ایرانی و عکس گرفتن از آنها پرداختند. در روز ۶ آبان یعنی روز پایانی هفته فرهنگی، برنامه‌هایی نظیر گل‌آرایی ژاپنی، اجرای کنسرت موسیقی سه تار توسط یکی از افراد ژاپنی مقیم در ایران، طرز تهیه رشته ژاپنی «ودون»، و مراسم چای ژاپنی انجام شد.

هفته فرهنگی ژاپن امسال در تاریخ ۴ الی ۶ آبان ماه ۹۱ با همکاری سفارت ژاپن در تهران و سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران در فرهنگسرای ارسباران برگزار گردید. در این هفته فرهنگی برنامه‌های متنوعی جهت معرفی فرهنگ ژاپن برگزار شد که با استقبال فراوان ایرانیان مواجه شد و این نشانگر علاقه ایرانیان به فرهنگ ژاپن می‌باشد.

مراسم افتتاحیه با حضور آقای دکتر عراقچی معاونت محترم وزارت امور خارجه در امور آسیای شرقی، اقیانوسیه و مشترک‌المنافع، جناب آقای خوراکیان ریاست سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، و آقای تاکاوکا کاردار سفارت ژاپن در تهران برگزار شد. کاردار سفارت ژاپن در سخنرانی خود با اشاره به زلزله عظیم شمال شرق ژاپن از جناب آقای دکتر عراقچی سفیر پیشین ایران در ژاپن، به خاطر کمک رسانی به مناطق آسیب دیده ۱۵ ساعت بعد از وقوع زلزله و همچنین طبخ و سرو غذای گرم برای زلزله زدگان یک ماه پس از وقوع زلزله تشکر و قدردانی نمودند.

اسامی پذیرفته شدگان بورس مونبو کاکاگوشو در سال ۲۰۱۲ مقطع کارشناسی ارشد و دکتری

Tokyo Institute of Technology	۱. سیدمحمد صحرانیان
Tokyo University	۲. محمد مسعودی
Tokyo University	۳. محمدمبین چوقادی
Kyoto Saga University of Arts	۴. سیده شبنم حسینی
Tsukuba University	۵. طیبه نوروزی
Doshisha University	۶. سعیده موسوی
Kobe Design University	۷. علی اکبر خواجویی‌نژاد
Chiba University	۸. الهام مرشدزاده
Tokyo Institute of Technology	۹. سید مهران دیباجی
Tokyo University	۱۰. مهرداد صادق زاده نظری

نشریه داخلی کانون دانش‌آموختگان مونبو کاکاگوشو

شماره نهم - بهمن ۱۳۹۱

صاحب‌امتیاز: شورای مرکزی کانون دانش‌آموختگان
مونبو کاکاگوشو

سردبیر: دکتر علی احمدی

هیات تحریریه: دکتر علیرضا ذاکری، دکتر نعمت
حسینی، سرکار خانم دکتر معصومه خادمی،
دکتر سعید صحت

مجری: سایه گرافیک - تلفن: ۰۹۱۲۲۱۰۴۵۶۹
sayehgraphic@yahoo.com

با تشکر از: بخش فرهنگی سفارت ژاپن در تهران و سایر
عزیزانی که ما را در تهیه این خبرنامه یاری نمودند.

تماس:

www.monbu.ir
info@monbu.ir

هر گونه کپی برداری از تصاویر بدون دریافت
مجوز ممنوع می‌باشد.

چند هایکو

◎ ایسا (Issa)

برف
آب می شود
و ناگهان
دهکده
پراز کودک.

◎ شیو (Shiyo)

باید
به گدایی آب بروم
نور صبح
چشمه ام را تسخیر کرده است.

◎ شیکی (Shiki)

کوه
پراز برف
و صدای آب
در زیر آن.

◎ ایسا (Issa)

زیر درخت بید
توله سگ خوابیده است
و برگ بید
در دهانش.

